

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

יוצא לאור עלידי
צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

מתוועדים בחג הגאולה

בימים שני ושלישי בשבוע הבא יצוינו ימי הגאולה י"ב-י"ג בתמוז, שבהם שוחרר הרבי הרי"צ (רבי יוסף-יצחק שניאורסון) מליובאוויטש ממאסרו ברוסיה הקומוניסטית, לפני שמונים וחמש שנים, על פעילותו לשמירת גחלת היהדות. בריכוזי חב"ד בארץ ובעולם יהיו התוועדויות מיוחדות, ובהן יסופר סיפור המאסר והגאולה ויפקו הלקחים האקטואליים. בתי חב"ד מזמינים את הציבור לבוא להתוועד יחדיו, שבת אחים גם יחד, לשמוח בשמחת הגאולה, ולשמוע דברים מפי רבנים, משפיעים חסידיים ואישי-ציבור.

לימודי המקדש

צעירי-חב"ד הוציאו לאור לקראת ימי בין המצרים סדרת עלונים צבעוניים המתארים את מהותו של בית-המקדש, מבנהו, חלקיו והעבודות שנעשו בו. כמרכז יצא-לאור כרזות צבעוניות גדולות, לתלייה במקומות ציבוריים.

קורס תקשורת ופרסום

מכון שופר ללימודי תקשורת פותח קורסים, לרדיו עיתונות ותקשורת בשיתוף רדיו קול ברמה. התלמידים יוכשרו בשני מסלולים: קורס רדיו, עיתונות ותקשורת, וקורס פרסום, יחסי ציבור ודוברות. הקורסים יתקיימו באולפני רדיו קול ברמה, בבני-ברק. טל' 03-9678555.

זמני השבוע

ירושלים תל-אביב חיפה באר-שבע אילת ניו-יורק

8:13	7:24	7:29	7:22	7:29	7:13	כניסת השבת
9:21	8:25	8:32	8:35	8:34	8:31	צאת השבת

פרקי אבות: פרק ה

קייטנות חב"ד
הרשת הגדולה בארץ
מוקד חב"ד *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840
טל' 072-2770100 • פקס 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

האבק ישקע והנצח יישאר

הוא פתח את בתי-הכנסת שהם סגרו ואת המקוואות שהם נעלו. הוא לא נאסר כאיש פרטי, ולא שוחרר כאיש פרטי

המהפך ברוסיה: אור יהודי מול הקרמלין, בגאון ובלי חשש

שמונים וחמש שנים חלפו ועדיין לא נס ליחו של חג הגאולה י"ב-י"ג בתמוז, יום שחרורו של האדמו"ר הקודם מליובאוויטש, רבי יוסף-יצחק שניאורסון, ממאסרו ברוסיה הסובייטית. אולי להפך, דווקא בימים האלה אפשר לחוש בעוצמה רבה יותר את מש' מעות פעילותו של הרבי ואת השפעות שחרורו ממאסרו.

הרבי עצמו, לאחר שחרורו, כתב איגרת מיוחדת, שבה עמד על המשמעות העמוקה

של שום שלטון אינו יכול לה. זו ניצחיותו של העם היהודי, שגם אם תדכא אותו במשך שלושה דורות - הוא יקום ויתנשא.

של שחרורו מן המאסר, ובה נאמר: "לא אותי בלבד גאל הקב"ה ביי"ב בתמוז, כי אם גם את כל מחבבי תורתנו הקדושה, שומרי מצווה, וגם את אשר בשם ישראל יכונה".

נעבור גם את זה

התבוננות בפרשת מאסרו ושחרורו של הרבי מעניקה לנו פרספקטיבה רחבה יותר כדי לבחון גם את ההווה. שחרורו של הרבי מלמד שהעם היהודי חזק לאין-ערוך מכל מיני תופעות חולפות, גם אם הן מתקיימות אפילו כמה דורות. ההיסטוריה היהודית ידעה תקופות גאות ותקופות שפל, והעם היהודי הוא שניצח בסופו של דבר.

אנו מוטרדים היום מבעיות רבות, הן בהיבטים הגשמיים הן בהיבטים הרוחניים. חלקים גדולים מעם-ישראל נתונים בסכנת התבוללות. יהודים רבים נותקו ממורשת אבותיהם ואינם חיים על פי ערכי התורה ומצוותיה. כאן, בארץ, אנחנו שקועים בוויכוחים איך-סופיים בנושאים מדיניים, חברתיים ודתיים. איך אפשר להתגבר על כל זה?

ובכן, לא צריך להתייאש, לא צריך להרים ידיים. העם היהודי חזק מכל אלה. הוא יקום, יתלכד, יתנער מן המחלוקות והמבוכות ויחזור לעצמו. כל הדברים הללו הם עניני חולף. צריך להביט על העם היהודי בעיני הנצח. יש בעיות ויש קשיים, אבל בסוף מתגברים. את הקומוניזם עברנו, נעבור גם את זה.

עוז-הרוח של היהדות

הרבי לא פעל כאיש פרטי, לא נאסר כאיש פרטי, ולא שוחרר כאיש פרטי. ברוסיה שלאחר המהפכה הקומוניסטית הרבי עמד בראש המאבק נגד המזימה לדכא את הרוח היהודית ולבולל את העם היהודי בקרב שאר עמי רוסיה הגדולה. הוא פתח את בתי-הכנסת שהם סגרו ואת המקוואות שהם נעלו. הוא דאג למתן חינוך יהודי לרבבות ילדים יהודים שהקומוניסטים ביקשו לנתקם ממורשת ישראל.

הרבי סימל את עוז-רוחה של היהדות היכולה לכל הכוחות שקמים עליה לדכאה ולהשמידה. זאת ידעו גם השלטונות. באמצעות מאסרו ביקשו לעקור את היהדות מן השורש. לא הרבי, האדם, הוא שנאסר, אלא כל העיקשות היהודית עתיקת-היומין הוטלה אל הכלא, בניסיון לחסלה. העובדה שבסופו של דבר נאלצו הקומוניסטים, בחירוק שיניים, לשחרר את טרפם - היא ניצחונה של היהדות כולה.

אם היום קמה ופורחת ברחבי ברית-המועצות לשעבר יהדות חיה ותוססת, זה המשך ישיר לשחרורו של הרבי. זו גבורת-הרוח היהודית,

כל החיים 'אש' ו'מים'

בין הבבלי לירושלמי - 'הלכה כבבלי'. שכן דווקא על-ידי הפלפול באים לעומק העניין.

סימן חיים

החיבור הזה קיים גם בכללות עבודתו הרוחנית של יהודי. הוא אינו יכול לעמוד במקום אחד ובדרגה אחת, אלא הוא נתון כל הזמן בתנועה של 'רצוא ושוב'. התנועה הזאת היא עדות שיש בו חיים, כשם שתנועות הכיווץ וההתפשטות של הלב ושל כלי הדם הן סימן החיים של יצור חי.

זו ההוראה מ"זאת חוקת התורה" - כל ענייני התורה צריכים להיות כמו הפרה האדומה, שיש בה מים ואש, 'רצוא ושוב'. היהודי מתמלא תשוקה לאלוקות וצימאון לאור האין סופי, ואז הוא מוריד את התחושה הזאת לעבודה מיושבת ומסודרת. אך אין הוא נשאר שם, אלא מיד מתעורר לעלות למדרגה גבוהה עוד יותר, וגם אותה הוא מוריד לחיי המעשה. וכך הלאה והלאה, 'רצוא ושוב' עד אין קץ.

(התוועדיות תש"נ כרך ב, עמ' 408)

על השילוב בין שתי התנועות הנפשיות האלה מבוססת כל התורה ומצוותיה. האדם נדרש שתהיה בו התשוקה לעלות למעלה, להתמלא אש של צימאון לאור האלוהי, אך את כל האש הזאת הוא נדרש להוריד אחר-כך אל תוך פעילות בעולם הזה הגשמי, לימוד תורה וקיום מצוות, המביאים את הקדושה אל העולם הזה.

קושיות ותירוצים

החיבור הזה של 'רצוא ושוב' קיים קודם-כול בתורה. לימוד אמיתי ונעלה הוא דווקא על-ידי מהלך של קושיות ותירוצים. שואלים קושיה, מתרצים אותה, ואחר-כך מתעוררת קושיה על התירוץ, ואז מתייגעים ומתעמקים ומתרצים גם אותה. המתכונת הזאת של קושיה ותירוץ מביאה את הלומד לידי הבנה עמוקה ופנימית יותר של העניין.

זה אחד ההבדלים שבין התלמוד הבבלי לירושלמי. בתלמוד הבבלי באים למסקנה אחרי מהלך ארוך של קושיות ותירוצים, ואילו בתלמוד הירושלמי מובאות ההלכות בלי פלפול. ובכל-זאת יש כלל, שכשיש מחלוקת

במצוות פרה אדומה יש שני מרכיבים עיקריים: אש ומים. היו צריכים לשרוף את הפרה באש, עד שהיא נעשית אפר, ולאחר מכן ערבבו את האפר ב"מים חיים", ואת המים האלה הזו על מי שנטמא בטומאת מת החמורה, כדי לטהרו מטומאתו.

השילוב הזה של אש ומים מסביר מדוע התורה מגדירה את המצווה הזאת "זאת חוקת התורה", ולא "זאת חוקת הפרה", כי במצוות פרה אדומה משתקפת בגלוי הנקודה המרכזית של התורה, השילוב בין 'אש' ו'מים'.

שילוב התנועות

האש מייצגת תנועה נפשית של עלייה למעלה, ותשוקה להיכלל באינסוף האלוהי. התנועה הזאת מכונה 'רצוא', במשמעות של רצון להתעלות ולהיות בעולם רוחני נאצל. לעומתה, המים מייצגים תנועה נפשית הפוכה - להיות כאן למטה, בעולם הזה התחתון, לפעול כאן ולמלא את רצונו של הקב"ה. התנועה הזאת מכונה 'שוב', והיא דומה למים היורדים מלמעלה למטה.

אמרת השבוע

אכפתיות אמיתית

יום או יומיים קודם מאסרו של הרבי הריי"צ מליובאוויטש הכניס אליו חסיד 'פדיון נפש'. אשתו של החסיד ילדה תאומים והלידה החלישה אותה מאוד, ואף התאומים היו במצב קשה.

אחר-כך הרבי נאסר ועבר ייסורי-תופת בכלא. השלטונות ביקשו להוציאו להורג. אחר-כך נסוגו וגזרו עליו עשר שנות גלות באיי סולובקי. אחר-כך הומר גם העונש זה בשלוש שנות גלות בעיר קוסטרומה.

לפני צאתו לגלותו בקוסטרומה הותר לו ללכת הביתה. בהיכנסו שאל הרבי דבר אחד: איך מרגישה אשתו של אותו חסיד ומה שלום התאומים. זוהי אהבת ישראל!

פתגם חסידי

"לכל אדם נקבעו ניצוצות שצריכים להתברר על-ידו. כשם שאסיר מחכה לגאולתו, מחכים הניצוצות לאדם זה שיבוא ויבררם" (הרבי הריי"צ מליובאוויטש)

מסירות נפש לתורה | מאת הרב אליעזר ברוד

מן המעיין

אפילו בשעת המיתה

אמר רבי יוחנן: לעולם אל ימנע אדם עצמו מדברי תורה אפילו בשעת מיתה, שנאמר "זאת התורה אדם כי ימות באוהל" - אפילו בשעת מיתה תהא עוסק בתורה.

(שבת פגב)

התורה לא תישאר חייבת

מי שימסור עצמו לעורר על קביעת עיתים לתורה, התורה הקדושה לא תישאר חייבת לו. הדבר יביא לו ולביתו שפע ברכה והצלחה, בגשמיות וברוחניות.

(הרבי הריי"צ מליובאוויטש)

תחבולות מיותרות

"מזונותיו של אדם קצובים לו מראש-השנה" (ביצה טזב). מה שלא יעשה האדם, בכל התחבולות שבעולם, לא ירוויח אפילו פרוטה אחת יותר ממה שנקבע לו בראש-השנה. החלפת שעות הלימוד בטחינת מים - טיפשות היא, טיפשות גמורה.

(אגרות קודש)

חובה לקבוע עיתים

גם מי שטרוד בעסקיו וקביעת העיתים לתורה באה לו בעמל, מוכרח לקבוע עיתים לתורה בכל יום. עם שמירת העיתים לתורה מתוך קבלת עול, יעשה אצלו ההרגל לטבע שני.

(ספר המאמרים תרצ"ו)

הגוף מתנגד אל הרוח

אמר ריש-לקיש: "מניין שאין דברי תורה מתקיימים אלא במי שממית עצמו עליה? שנאמר: 'זאת התורה אדם כי ימות באוהל'". הסיבה היא שהגוף מתנגד אל השכל והרוח, ולכן צריך שהאדם 'ימות' על דברי תורה.

(המהר"ל)

מסירות נפש לחינוך הבנים

הכוונה היא לחינוך הבנים. מי שממית עצמו ומסכן את נפשו כדי לגדל את בניו לתורה, אזיי התורה מתקיימת בבניו, כי התורה מחזרת על אכסניה שלה.

(רבי מאיר שפירא מלובלין)

להמית את העזות

אין התורה מתקיימת אצל התקיפים ועזי הפנים, אלא אצל ענווי הרוח; במי שממית את עצמו, ממית את כוחו ועוצם ידו.

(עיטורי תורה)

שיעור בכל מחיר

כאשר יהודי בא בערב אל ביתו, כשהוא עייף ויגע מעבודת יומו, שרוף מהשמש או קפוא מהכפור, ושומר על שיעורו - אזיי התורה הקדושה בעצמה מעוררת רחמים עליו ועל בני ביתו.

(לקוטי דיבורים)

הבטחה מפורשת

הימים ימי השלטון הקומוניסטי ברוסיה. השלטון מדכא את הדת, וכנגדו מתייצב רבי יוסף יצחק שניאורסון (הרי"צ) מליובאוויטש. בשנת תרפ"ז (1927) נאסר, אך בניסיונים שוחרר, וימי השחרור, "י"ב"ג בתמוז, נעשו חגיגה גאולה.

ר' ברוך שיפריץ היה חסיד חב"ד שהתגורר בעיר ויטבסק. מכיוון שהיה שומר מצוות וחסיד, נאסר ונכלא במשך כחודש ימים. אלה היו בדיוק ימי חג הפסח, והוא לא הכניס דבר לפיו בכל ימי החג, חוץ ממים.

זמן רב חלף עד שהתאושש מתלאות המאסר, ואז נחתה עליו גזרה חדשה: זימון לצבא הרוסי. שיפריץ ושניים מחבריו נקראו להתייצב ביום מסויים בלשכת הגיוס. שני חבריו ביקשו משיפריץ להצטרף אליהם, אך הוא החליט ללכת רק ביום המחרת.

הדחייה הזאת הצילה אותו. שני החברים גויסו, הופרדו זה מזה ונשלחו לבסיסים רחוקים. הוא קיבל נזיפה על אי ההתייצבות, וזומן לבוא בעוד כמה ימים.

ביום ההתייצבות קרא שיפריץ את כל ספר התהילים והתחנן אל ה' שיצילו. בלשכת הגיוס פגש רופא יהודי, וזה היה נכון לעזור לו. לאחר הבדיקות הרפואיות טען הרופא היהודי שיש לשיפריץ רשורש בלב. בשל כך קיבל דחייה לחודשיים.

שיפריץ החליט לכתוב אל הרבי, שכבר יצא מרוסיה ושהה בריגה. תשובת הרבי הגיעה בקוד: "נכון שהפאריטשער יעזוב את מקומו" (כינוי בין החסידים היה 'ברוך פאריטשער', על שם העיר פאריטש). שיפריץ יצא מיד עם משפחתו ללנינגרד (כיום פטרבורג).

עלפי החוק נדרש כל אזרח לרשום את מקום מגוריו, והיה עליו להחזיק אישור חוקי למגורים באותה עיר, וכן אישור על מקום עבודה מסודר. לשיפריץ לא היו כל אלה. הוא נאלץ לעבור לכפר קטן ליד לנינגרד, ושם מצא דירה עלובה. את פרנסתו מצא בינתיים מסחר במטבע חוץ.

אבל חובת הרישום השיגה אותו גם שם. הוא פנה אל ראש הכפר, והאיש רשם כי אין לשיפריץ עבודה וכי הוא סוחר במטבע חוץ, וכמו כן אין לו מקום מגורים מוסדר. מסמך כזה היה למעשה 'גזרת גירוש' מהכפר.

שיפריץ כבר התכונן להימלט משם,

אך אז נחתה עליו צרה חדשה – רגלה של אשתו נשברה ובקושי יכלה ללכת. מצבו היה בכי רע.

במר ליבו כתב שיפריץ מכתב אל הרבי ותיאר את מצבו. תשובת הרבי הגיעה כעבור שבועיים והייתה מפתיעה לחלוטין: "השם יתברך יזמין לו דירה טובה, ויקבל פספורט על משך ג' שנים, ויהיה הכול כשורה".

ברכה הבטחה זו הייתה מפליאה. באותם ימים לא היה אפשר לקבל רישיון מגורים לתקופה העולה על חצי שנה, ובדרך כלל ניתנו הרישיונות לפרקי זמן של חודש עד חודשיים. שיפריץ היה מאושר מברכת הרבי, אולם כיצד תתממש – לא ידע.

באותו יום יצא לנסיעה אל העיר לנינגרד. בדרכו אל הרכבת שמע קול

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

הטעם יתגלה לעתיד

במדרש (תנחומא תחילת פרשת חוקת) נאמר: "דברים המכוסים מכם בעולם הזה, עתידין להיות צפויים לכם לעולם הבא, כהדין סמיא דצפ"י [=כסומא זה שמתחיל לראות]. כלומר, טעמי המצוות, שמכוסים מאיתנו בזמן הזה, יתגלו לעינינו בימות המשיח.

את משמעות הדבר אפשר להבין מהעובדה ששלמה המלך, החכם מכל אדם, לא הצליח להשיג את טעמה של מצוות פרה אדומה, וכפי שאמר (במדבר רבה פרשה יט, ו): "על כל אלה עמדתי, ופרשה של פרה אדומה חקרתי ושאלתי ופשפשתי, אמרתי אֶחְפְּמָה – והיא רחוקה ממני".

למה לא גילה?

לעומת זה, המדרש (שם) מספר שמשה רבנו זכה להשיג את טעמה של מצוות פרה אדומה: "אמר לו הקב"ה למשה, לך אני מגלה טעם פרה". אם כן, למה לא השיג זאת שלמה המלך, שעליו נאמר "יוחכם מכל האדם" ואף ממש? אפשר לשאול עוד, למה שמר משה רבנו את טעם המצווה לעצמו ולא גילה לכל ישראל, כשם שנהג בדברים אחרים שנתנם לו הקב"ה במתנה, והוא "נהג בה טובת עיניו" ונתנם לכל ישראל?!

עלינו לומר שאי גילוי טעמה של מצוות הפרה האדומה לא בא משום שמשה לא רצה לגלותו, אלא מפני שעניינה נעלה מיכולת הבנתו של נברא. משה לא היה יכול לגלות את הטעם, שכן עם ישראל לא היה מסוגל להבינו, וכדברי ה' למשה: "חוקה היא וגזרה גזרתי, ואין כל ברייה יכולה לעמוד על גזרתי". אף משה רבנו לא היה יכול להגיע בכוחות עצמו להשגת המצווה, אלא שהקב"ה, בכוחו הבלתי מוגבל, העניק זאת במתנה למשה: "לך אני מגלה טעם פרה".

בכוח זה השתמש הקב"ה רק לגבי משה רבנו, אבל לא לגבי כל העם, כי רצונו היה שתישאר לפחות מצווה אחת בבחינת 'חוקה' – דבר על-שכלי לגמרי. התורה מדייקת לומר: "זאת חוקת התורה" (ולא 'חוקת הפרה'), משום שמצווה זו מלמדת על כל התורה כולה. אל לנו לחשוב שהתורה כולה היא דבר שכלי והגיוני ורק מצווה זו למעלה מהשכל – אלא היסוד העל-שכלי הוא "חוקת התורה", הוא הבסיס לכל התורה. על יהודי לדעת שהתורה והמצוות, במהותן השרשית, הן למעלה מכל גדרי השכל וההשגה; הן רצונו וחכמתו של הקב"ה. וכשם שאין ביכולת שום נברא להשיג את הבורא, כך אין שום אפשרות להשיג את חכמתו ורצונו.

אמנם הקב"ה הליבש את חכמתו בלבושים הקרובים להשגתנו, כדי שנוכל ללמוד ולקיים את מצוותיה מתוך תענוג ושמחה, אבל במקורן, התורה והמצוות הן למעלה מכל גדרי השכל וההבנה.

משיח יגלה

לכן הניח הקב"ה מצווה אחת שתהיה חוקה על-שכלית לגמרי, כדי שתהיה לאדם דוגמה מוחשית איך עליו לקיים את המצוות. אילו היה מגלה את טעמיהן של כל המצוות, היה האדם מתרגל להתייחס אל התורה ומצוותיה במושגים של שכל והגיון. הוא לא היה מסוגל להפיק מעצמו את כוח מסירות הנפש, שכן מסירות נפש אינה דבר הגיוני, ואילו הוא התרגל לקיים מצוות בדרך ההגיון.

לכן לא גילה הקב"ה לעם ישראל את טעם הפרה האדומה, כדי שהיסוד העל-שכלי שבתורה יהיה חלק מקיום המצוות, והתורה לא תיתפס בעיני היהודי במושגי שכל והגיון בלבד. רק למשה רבנו גילה את טעם הפרה האדומה, משום שכל מהותו אינה אלא מסירות נפש והתבטלות מוחלטת לקב"ה, ולכן הוא יכול להשיג את טעם הפרה. אך לעתיד לבוא יוכלו כל ישראל להגיע להשגת טעמי המצוות, כפי שיגלה אותם משיח צדקנו.

קורא מאחוריו: "דוד, דוד". שיפריץ הסתובב וראה מולו בחור צעיר, בעל מראה מגושם. הצעיר טפח על כתפו ושאל: "אולי אתה זקוק לדירה?".

שיפריץ חשש שהאיש הוא סוכן ק"ג, והפטיר מיד כי אין לו צורך בדירה. הלה לא הרפה. גם בעלייתו לרכבת עלה הצעיר אחריו, וסיפר אך אתמול קנה את הדירה מס' 7, בדיוק מול הבית שבו התגורר שיפריץ, אך אין הוא זקוק לה, שכן יש לו דירה אחרת.

שיפריץ השיב שאין לו כסף לשלם בעבור הדירה. הצעיר ענה: "תוכל לשלם גם בשטרות שבהם אתה מתעסק...". חששו של שיפריץ גדל, וגדל עוד יותר כאשר הבחין באקדח המבצבץ ממכנסיו של הצעיר.

עם זה, ההצעה קסמה לו מאוד. הוא ידע שזו דירה מרווחת, אחת הטובות בכפר – שני חדרים גדולים, מטבח ושירותים! כשנפרדו ביקש הצעיר כי ייכנס אליו בשבוע מלנינגרד. שיפריץ הסכים בחשך כבד.

כאשר בא לראות את הדירה מצא את הצעיר שרוע על הרצפה, חצי שיכור. הוא הפציר בשיפריץ לקחת את הדירה. הוא אף הביע את נכונותו לגשת אל ראש הכפר, כדי לרשום את הדירה על שם אשתו של שיפריץ, שתוצג על-ידו כקרובת משפחתו. ר' ברוך התקשה להבין אם מלאך משמים הוא או נוכל החורש מזימות.

ראש הכפר הבין מיד כי זו תרמית, והזהירם כי ישלח את שניהם לכלא. כאן הועילה תושייתה של אשת ר' ברוך. היא הלכה אל ראש המחלקה העירונית, הממונה על ראש הכפר, ושכנעה אותו כי האיש עוין אותם ומתנכל להם. ראש המחלקה כתב הוראה אל ראש הכפר לאשר את מגורי המשפחה בדירה.

כאשר ראה ראש הכפר את ההוראה רתח מזעם וסירב לחתום. עכשיו התייצב נגדו הצעיר והזהירו כי כאיש המפלגה הקומוניסטית יפעל נגדו, ומרה תהיה אחריתו. ראש הכפר נכנע וחתם.

סוף סוף קיבלו אישור לדירה המרווחת, אך עדיין לא היה לר' ברוך אישור למגורים באזור לנינגרד. אשתו החליטה לפנות שוב אל הממונה על ראש הכפר, והציגה לפניו את מה שזוהר רשם על בעלה. האיש הביע תמיהה על ראש הכפר שכתב בלשון חריפה כליכך, והורה למוזכרו: "כתוב להם רישיון לשלוש שנים!".

כל מי ששמע זאת התקשה להאמין. דברי הרבי התקיימו במילואם: הם מצאו דירה טובה, וגם קיבלו רישיון מגורים לשלוש שנים.

בן שבעים לשיבה ולעשייה

קו ישראל-מוסקוה

חמשיעשרה שנה לאחר שעלה לישראל נתבקש לפעול במוסקוה. כמה פעמים בשנה היה נוסע לשם, מחזק את יהודי הקהילה וחוזר ארצה. לפני עשר שנים, כשהוא בן שישים, החליט לשוב ולהתגורר במוסקוה. "אחרי שיצאתי קשרים אישיים עם יהודים רבים, הרגשתי שזקוקים לי שם. הילדים גדלו והתחתנו ויכולתי לשוב", הוא אומר. הוא אף מונה לרב של מרכז רוסיה.

והגיל? "אם אתה מרגיש שאתה יכול לפעול, למה צריך להסתכל בתעודת הזהות? אם יש כוחות, למה הגיל צריך להפריע?", משיב וגנר.

בעת האחרונה עבר לעיר טולה, כמאתיים קילומטרים ממוסקוה. "גביר מקומי בנה בית כנסת בעיר ולא היה מי שיפעיל אותו. יהודים שהיו איתי בקשר הפצירו בי לבוא אליהם, וידעתי שיש כאן הזדמנות לקרב חמשת אלפים יהודים המתגוררים בעיר", הוא אומר בפשטות. היהודים האלה היו רחוקים שנים רבות מחיי תורה ומצוות. "לכן האתגר גדול", הוא מטעים ומלטף את זקנו הלבן.

ארבעה יחד

ברוח צעירה ורעננה הוא מתחיל לבנות את הקהילה. "תמיד יש תענוג להתחיל מההתחלה", הוא אומר ומספר: "יצרתי קשר עם ארבעה

יהודי העיר טולה שברוסיה זכו בעת האחרונה ברב חדש וצעיר, שליח חב"ד, הרב זאב וגנר. הרב ה'צעיר' אמנם כבר בן שבעים ואחת, אבל הוא צעיר ברוחו. מה מניע סב לנכדים לצאת לשליחות בגיל מבוגר כליכך? כדי להבין את התשובה צריך לקרוא את סיפור חייו.

וגנר נולד בשנת תשי"א (1951) במוסקוה. אביו היה נצר לחסידי מחנובקה. הילד למד בבית הספר הממלכתי בעיר, אולם בערב למד קצת תורה בבית, מפי אביו. "בתקופתי לא היו 'חדרים' במוסקוה, לכן למדתי רק בבית", הוא מספר.

דאגה מיוחדת

בהיותו בן עשרים, בשעה שלמד באוניברסיטה, פגש בחסידי חב"ד, ובעזרתם החל להתקדם בשמירת תורה ומצוות. "בימים ההם כל פעילות יהודית-ציבורית הייתה מתקיימת רק באמצעות חסידי חב"ד", הוא מסביר. במהרה נעשה חסיד חב"ד בעצמו, ובשנת תשל"ו (1976) עלה לארץ.

"התחלתי לעבוד בארגון שמי"ר, שסיפק שירותי דת לדוברי רוסית. ארגנתי שיעורי תורה, סיפקתי מזוזות וערכתי ביקורי בית", מספר הרב וגנר. במהלך השנים זכה ל'יחידויות' עם הרבי שנתמקרו בפעילות עם העולים. "מהשיחות ומההתכתבויות הייתה לי תחושה שהרבי חש דאגה מיוחדת ליהודי רוסיה. כל יהודי ויהודי היה חשוב לו, והוא התעניין בכל פרט ופרט".

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

טבילה בשבת

שאלה: האם אין חשש איסור בטבילה במקווה חם בשבת?

תשובה: חז"ל אסרו רחצת כל הגוף או רובו במים חמים בשבת, גזרה מפני הבלנים שהיו מחממים מים לרחצה בשבת, או מערב שבת, באופן האסור.

יתרה מזו, מכיוון שהרוחץ צריך להיזהר שלא לסחוט מים משערו (דבר שאסור מדרבנן), והרוחץ בנהר צריך להיזהר בעוד דברים, כגון שלא לשחות ושלא להשיט קיסמים בנהר; ועליו לנגב את גופו היטב, שלא יטלטל את המים ברשות שאסור לטלטל בה - לכן נתפשט המנהג בקהילות האשכנזים שלא ירחץ אדם את כל גופו בשבת, אפילו בצונן.

ה'חכם צבי' אסר טבילה במים חמים, אלא אם כן 'מפיגים צינתן' בלבד. כנגד זה כתב ה'קרוב נתנאל': 'טבילת מי מקווה בחמין לא הווי בכלל גזרת מרחצאות'.

הרב וגנר. "למה הגיל צריך להפריע?"

יהודים, כולם חברי ילדות, וכיום עובדים בעסק משותף. הם החליטו להתקרב יחד ואף הסכימו לעבור ברית מילה באותו יום. זה היה היום המרגש בחיי. בימים האחרונים הם התחילו להניח תפילין מדי יום ולהקפיד על שבת וכשרות. בדרך כלל צריך לקרב אחד-אחד, וכאן הם ארבעה יחד. זה מדהים".

כמה מילדי הנשואים יצאו אף הם לשליחות, שניים מהם בסיביר. ערב חג הגאולה של אדמו"ר הרי"צ, "י"ב בתמוז, אומר הרב וגנר: "בלי היום הזה יהדות רוסיה הייתה נראית אחרת לגמרי. היום הזה נהפך לסמל של הנחישות היהודית".

העט החדש לסופרי הסת"ם

בסדר העט ללא קולמוס להרכבה על קולמוס קיים

מחוללת ומברשת הרב מרדכי אליהו זצ"ל הרב יצחק קארבניק שליט"א הרב שלמה מרזלם שליט"א

עמדת המתנה להספקות

לפניכם שתיים רציפה ואיכותית ללא צורך בקשר!

054-667 26 91

גפן בסד

החברה החרדית לביטוח ופיננסים

077-444-7777

בשנילך ולמענך-24 שעות ביממה

מעוביין לקנות ספרי תורה פסולים

(גם מיועדים לגניזה) וכן כלי כסף, רימונים לס"ת, כתרים, אצבעות, מגילות אסתר פסולות ועוד...

052-9772525

הטכנולוגיה המתקדמת בעולם להסרת משקפיים - בישראל

מחיר קבוצתי

מכשיר אמריס D6 בעל 6 מימדי הטיפול

לבדיקת התאמה ללא תשלום: **052-4578445** (מאיר)

אסות מותחנים לביו אופטיק

וראים שזה בטוח! www.assuta-optic.co.il

בנימין נתניהו: "אנו מקדשים את החיים"

מגילת כסף לא מפסיקים חיים

באגודת "אפרת" מקדשים חיי תינוקות כבר במעי אמם

היו לרפואה **www.efrat.org.il 02-5454500**